



OTVARANJE TRŽIŠTA IZAZOVI ZA ŽELJEZNIČKE OPERATERE

dr. sc. Borna Abramović, dipl. ing.
Fakultet prometnih znanosti

Struktura izlaganja



Pravna osnova EU i RH

Organizacija željezničkog sektora

Transportno tržište

Statistika

Studija slučaja

Zaključna razmatranja

Uvod

- jedinstveno europsko tržište
- liberalizacija → **preustroj tržišta**
- modal shift → prometna politika
- ekologija → **eksterni troškovi**

Pravna osnova EU

Prvi željeznički paket

2001/12/EC, 2001/13/EC, 2001/14/EC i 2001/16/EC

Drugi željeznički paket

2004/49/EC, 2004/50/EC, 2004/51/EC i 2004/881/EC

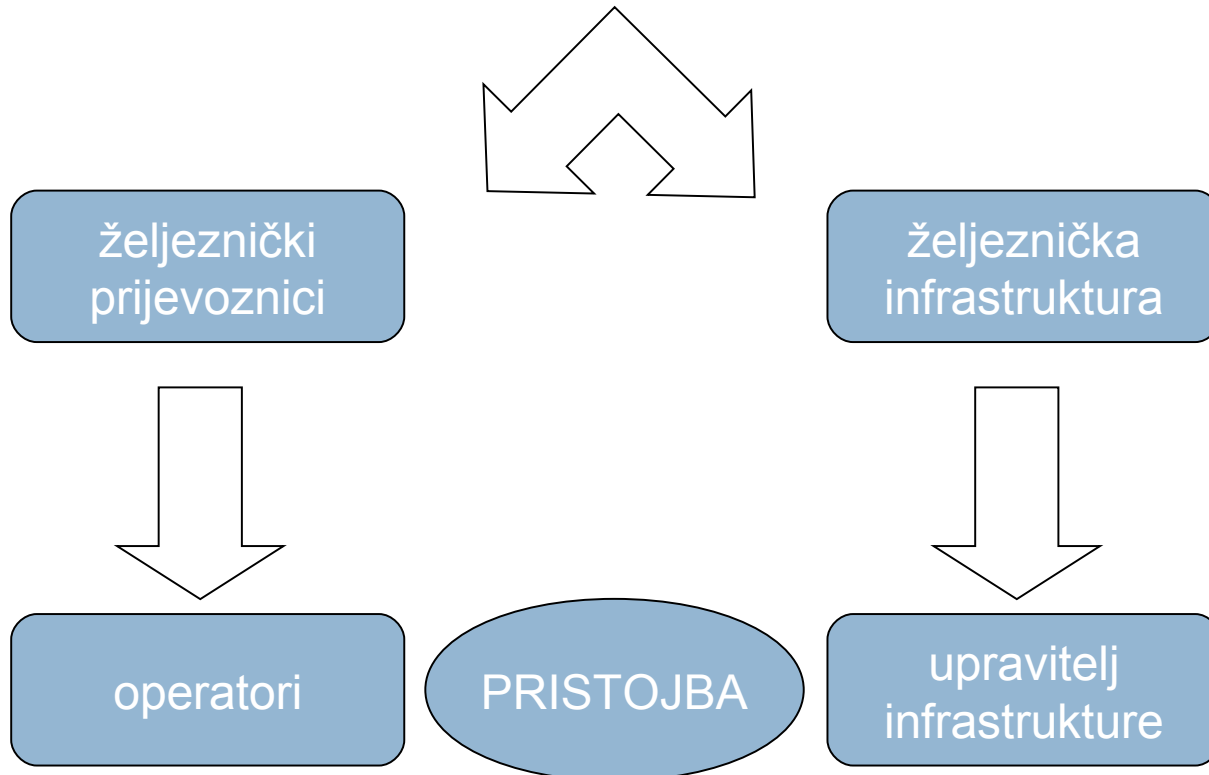
Treći željeznički paket

2004/0047, 2004/0048, 2004/0049 i 2004/0050

Zakon o željeznici

Hrvatski sabor 17. srpnja 2003.

načelo razdvajanja



Zakon o ARTZU

Hrvatski sabor 13. srpnja 2007.

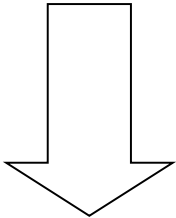
1. Rješavanje žalbi željezničkih prijevoznika na odluke upravitelja infrastrukture
2. Nadzor nad pregovorima upravitelja infrastrukture i željezničkog prijevoznika o visini pristojbe za korištenje željezničke infrastrukture
3. Nadzor kvalitete pružanja usluge željezničkog prijevoznika
4. Davanje prethodne suglasnosti na imenovanje i razrješenje članova upravljačkog tijela upravitelja infrastrukture
5. Analiza i praćenje stanja konkurentnosti na tržištu željezničkih usluga iz nadležnosti Agencije, uključujući i željeznički prijevoz robe

Organizacija željezničkog sektora u RH 1

MMPI

Uprava
željezničkog
prometa

Uprava
prometne
inspekcije



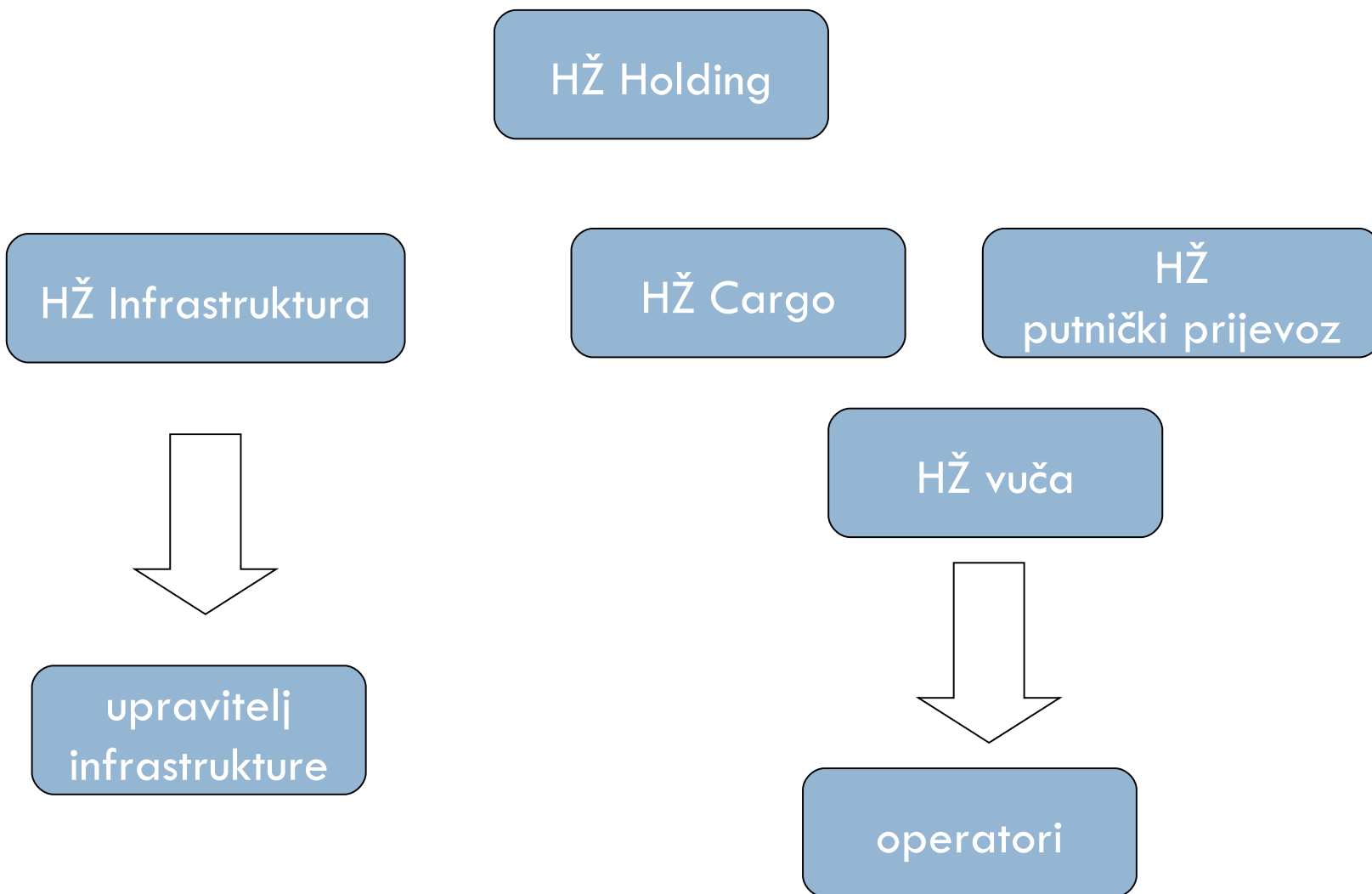
upravitelj
infrastrukture

operatori

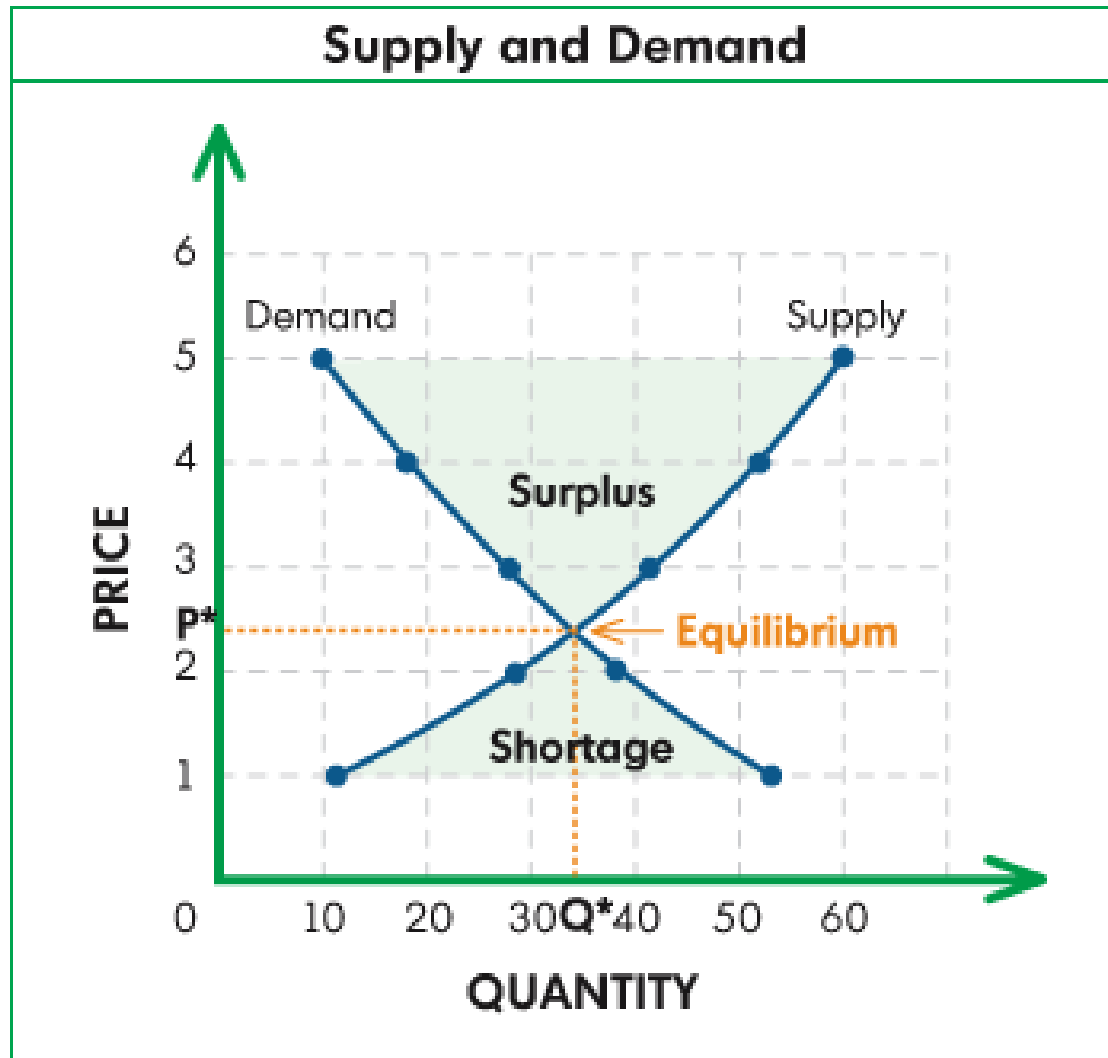
Agencija za
sigurnost

Agencija za
regulaciju

Organizacija željezničkog sektora u RH 2



Tržište



Transportno tržište

Posebni oblik tržišta na kojem se kupuje i prodaje prijevozna usluga.

Prijevozna usluga u različitim prometnim granama (željeznički, pomorski, ...)

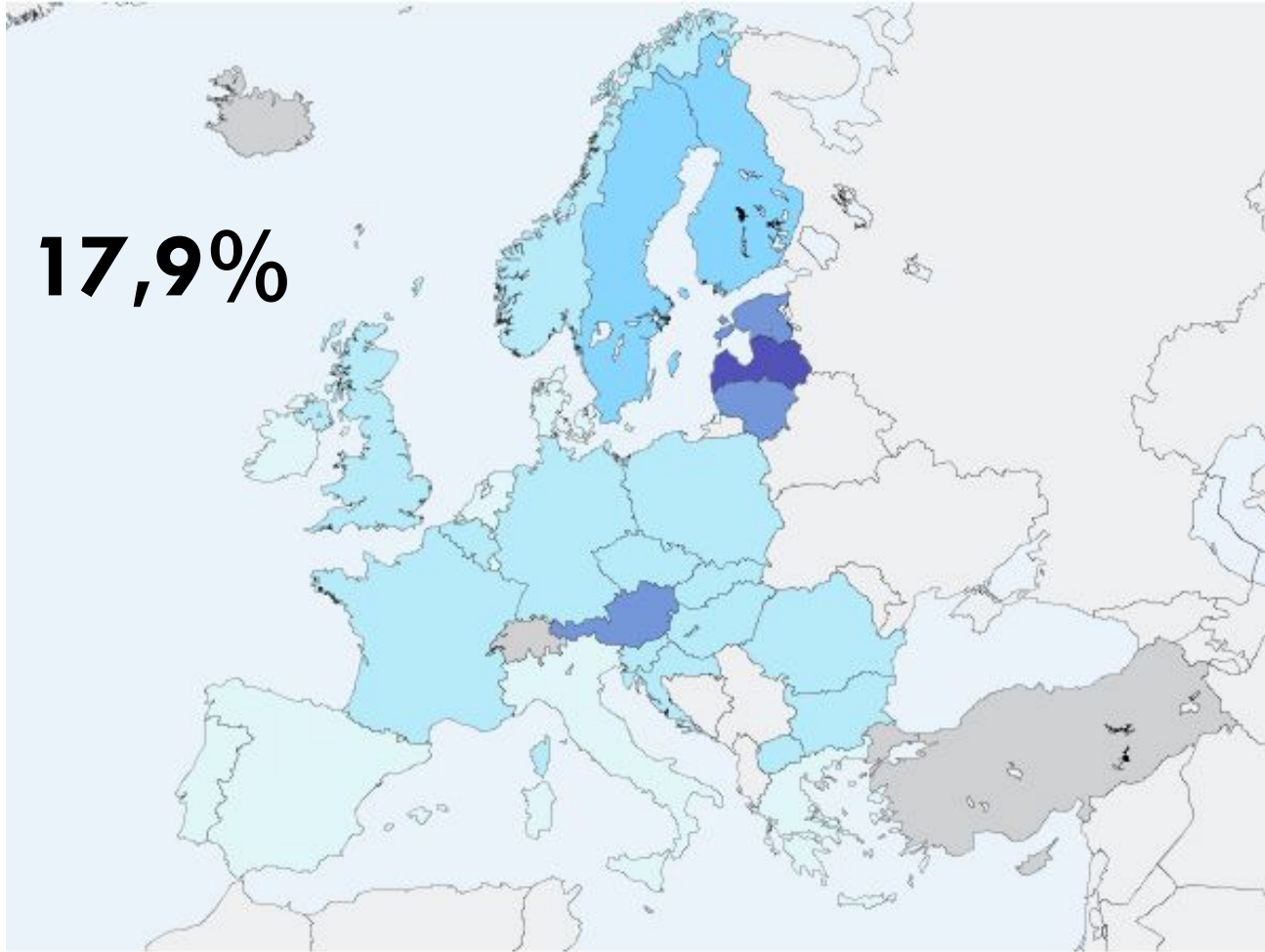
Usluga – proizvod ?

Odrednice transportnog tržišta

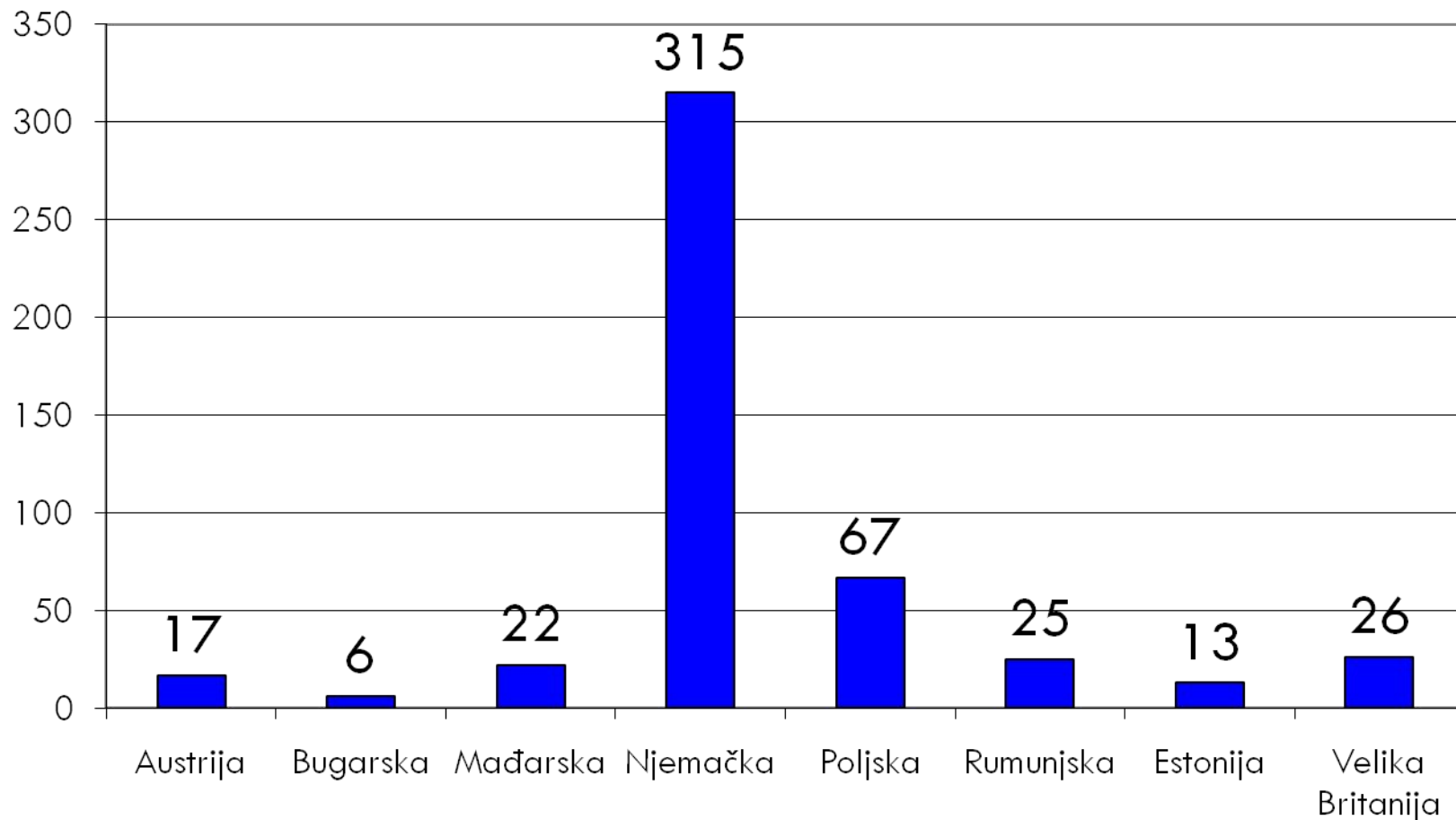
- transportna usluga nije materijalni proizvod (skladištenje i kasnija prodaja)
- proces prijevoza – proizvodnje je istovremeno i prodaja → jedinstvo
- usluga predstavlja konkretnu uporabnu vrijednost na konkretnoj relaciji u određeno vrijeme
- ne postoji mogućnost supstitucije!

Modal split

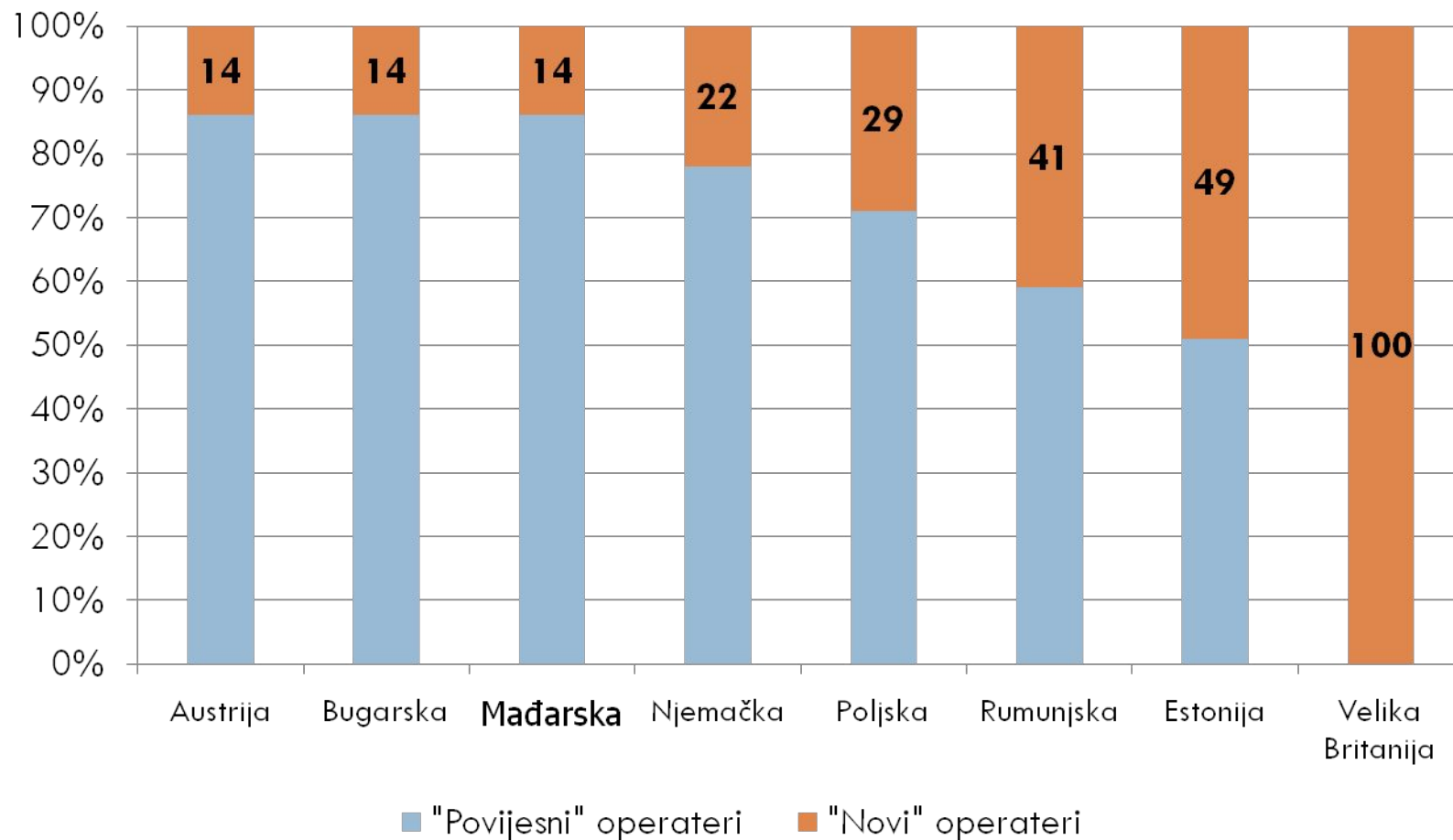
EU 25 = 17,9%



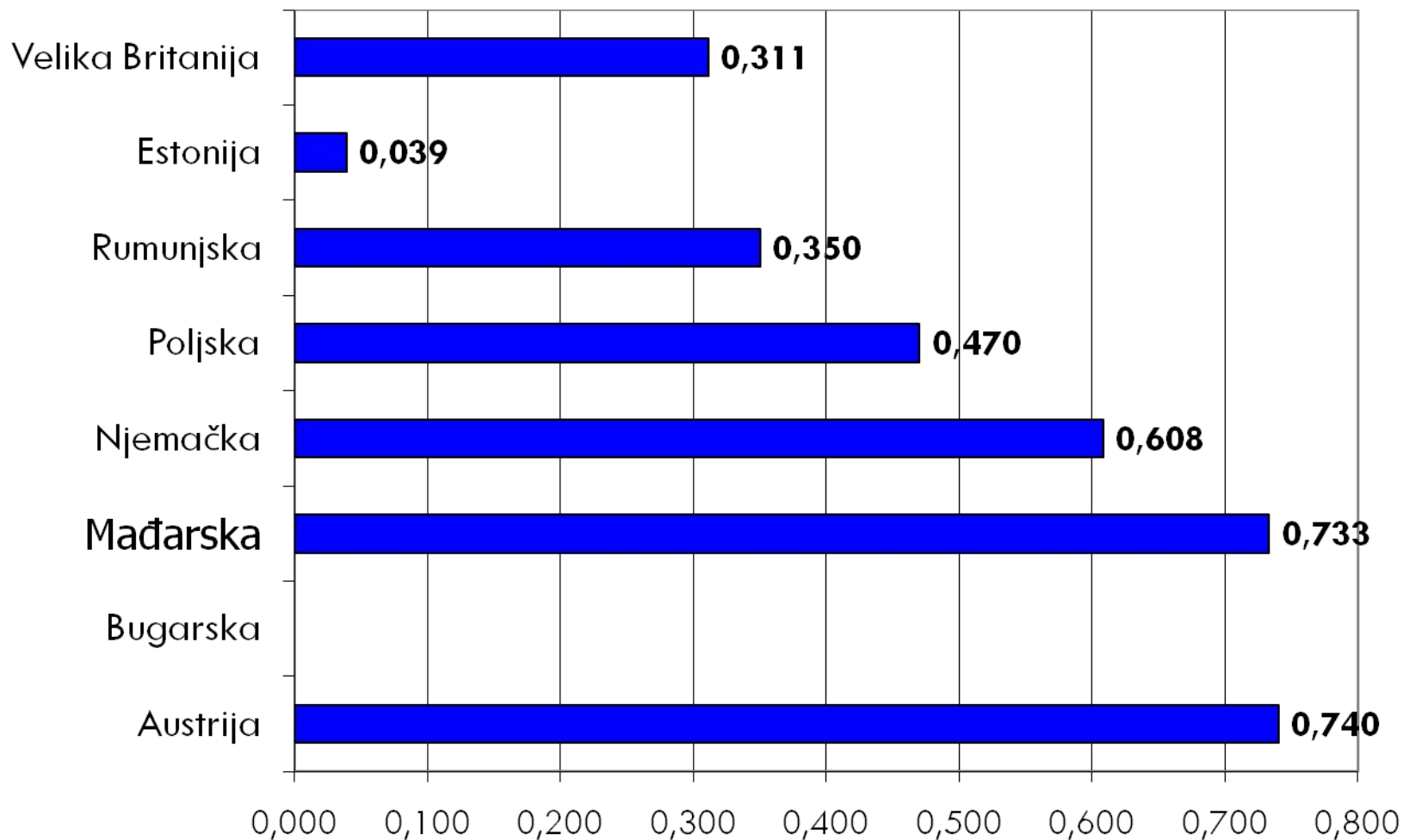
Operateri (broj)



Udio na tržištu



Koeficijent otvaranja tržišta



RCA Slovenija

	RCA Slovenija	SŽ Cargo
Količina robe [t]	677 (5%)	13.540 (90%)
NTKM	149 (6%)	2.483 (87%)
Broj zaposlenih	23	1776
NTKM/broj zaposlenih	6,48	1,40

Horne Srnie (SK) 1



Horne Srnie (SK) 2



Horne Srnie (SK) 3



Zaključna razmatranja

- željeznica – masovni prijevoznik
- usluga – korisniku orijentirana
- istraživanje tržišta !
- razvoj usluge
- planiranje usluge
- liberalizacija → PRILIKA! 😊

HVALA NA PAŽNJI !

borna.abramovic@fpz.hr

slavko@szz.hr

